

Jeg blev vækket af en Tysker

EFTER Gruppeformændenes Møde med Regeringen den 8. April om Aftenen, var vi nogle Stykker, der talte *meget* længe med vor Ordfører, *Hartvig Frisch*, i Rigsdagen. Vi var oprevne, og Diskussionen drejede sig om Værdien af den tyske Gesandt *Renthe-Finks* beroligende Udtalelser til Udenrigsminister *P. Munch* samme Dags Eftermiddag.

Skulde man tro ham, kunde man overhovedet tro paa noget som helst fra den politiske Gangsterbande i Berlin? (I Dag tyder meget jo paa, at *Renthe-Fink* faktisk handlede „i god Tro“, da han den 8. April 1940 om Eftermiddagen afgav sin beroligende Erklæring). *Hartvig Frisch* hørte til de skeptiske. Det sker i Nat! Jo, gu' sker det, lad være at forlade jer paa Neutralitet og Ikke-Angrebspagt. Berlin har Storhedsvanvid og gør antagelig, hvad der passer dem, sagde han.

Men *hvad* vilde der ske? De fleste forestillede sig vel en eller anden Aktion overfor *Norge*. Maaske kommer der saa en ultimativ Fordring til os m. H. t. Benyttelse af en eller flere Anløbshavne — eller noget i den Retning. Karakteristisk for vor — og vel alle andres — Tankegang var, at vi som en Selvfølge regnede med, at kom der en Fordring, blev der da mindst 48 Timers Varsel. Vi tænker stadig i folkeretlige Baner. *Hitler* praktiserede *Junglens Lov*!

Hvordan jeg oplevede selve Morgenen? Jo, hvor banalt det end lyder, „sov jeg over mig“. Da jeg endelig kom hjem og i Seng den 8. April sent om Aftenen, var jeg træt, saa træt, at jeg glemte at omstille min Telefon fra Skrivebord til Soveværelse. Af den Grund hørte jeg overhovedet ikke adskillige Venners Opringninger i Tiden fra Kl. 3½ til 5½.

Det blev en Tysker, som vækkede mig den 9. April om Morgenen, Lederen af de herværende tyske socialdemokratiske Emigranter, *Rikard Hansen* fra Kiel. Han kom for at faa mig med til Sverige straks. Skynd dig, det drejer sig om Minutter! Gestapo er altid i Hælene paa Wehrmacht, og de ved antagelig alt om dig! Da jeg tav, fortsatte *Rikard Hansen* lidenskabeligt: — Vær nu ikke letsindig, jeg kender Gestapo, de Satanere, de tager dig, og du kan være dødsens inden Aften! — Han forstod simpelthen ikke min Tankegang, da jeg forklarede, at det for mig var udelukket at stikke af. *Rikard*, denne trofaste Kammerat, dette straalende Menneske, som selv havde været jaget af *Hitlers* Bøddler, bestaaet sin Ildprøve i illegalt Arbejde og bogstavelig altid i sidste Sekund sluppet fra det med Livet, græd — af Bekymring for mig — da han i de tidlige Morgentimer kørte mod Nordsjælland. Samtidig sprængte Abwehrfolk Døren til hans Lejlighed 10 Minutter fra min Bolig. Kort Tid efter besatte en Militærpatrulje Partikontoret i *Rosenørnsallé*: *Wir suchen Rikard Hansen!* Men *Rikard* og de øvrige mest truede var paa Vej til Sverige — og alle øvrige var søgt alarmeret og gaaet i Dækstilling. Da *Matteotti-Fondens* tyske Emigrantfortegnelse og Regnskabet — forøvrigt lang Tid efter — blev beslaglagt var de formelt uangribelige og samtidig komplet værdiløse for Gestapos Menneskejagt.

Efter denne Morgenoplevelse maatte vi desværre baade hjemme og paa Kontoret brænde mange værdifulde Papirer, og først derefter gik min Tur til Rigsdagen og Ministerialbygningerne for at tale med Venner og Kammerater om Morgenens dramatiske Hændelser og den uvisse Fremtid. — Den Fremtid, som kom til at bestaa i 5 ydmygende Aar, hvor hver Dags Afgørelser som oftest bestod i et bittert, meget bittert Kompromis mellem det, vi følte var rigtigt og sandt, og det Hensynet til et Folk og en Bevægelse, der af en stupid og brutal Besættelsesmagt var udsat for en dødsensalvorlig Fare, tvang os til.

Hans Hedtoft.